

ΑΡΘΡΟ

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του ΕΦΚΑ οι μειώσεις έπληξαν και τον μέσο μισθό πλήρους απασχόλησης, όπως και τον μισθό για τους εργαζόμενους μερικής απασχόλησης

60+ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΕΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ

Μειώθηκαν οι μισθοί τού ιδιωτικού τομέα

Του Αλέξη Π. Μιτρόπουλου *

Τα τελευταία χρόνια οι μισθοί αποκλίνουν από την Ευρωζώνη και συγκλίνουν άλλο και ταχύτερα με τα Βαλκάνια (Βουλγαρία-Ρουμανία). Το Υπουργείο Εργασίας και ο ΕΦΚΑ ανακοίνωσαν πρόσφατα το επίπεδο των μισθών στον ιδιωτικό τομέα για τον Μάρτιο 2026, που είναι και τα πλέον πρόσφατα επίσημα στοιχεία που έχουν ανακοινωθεί για το επίπεδο μισθών στον ιδιωτικό τομέα στη χώρα μας.

Βεβαίως έχει προηγηθεί και ο ΟΟΣΑ που, στην Ετήσια Έκθεσή του («Taxing Wages 2023») για τους φόρους και τους μισθούς το 2023 στα κράτη-μέλη του, διασφαλίζοντας την κυβέρνηση της ΝΔ, είχε καταγράψει αδιάσπαστα στοιχεία αναφέροντας ότι: «Οι μέσοι μισθοί και τα πραγματικά εισοδήματα μετά τους φόρους. Μείωση των πραγματικών μισθών μεγαλύτερη από 5,0% σημειώθηκε σε εννέα χώρες: Ταϊβάν (-7,0%), Εσθονία (-10,0%), Ελλάδα (-7,4%)».

Ο ίδιος Παγκόσμιος Οργανισμός (ΟΟΣΑ), στην Ετήσια Έκθεσή του για το 2026 με τίτλο «How's Life? 2024: Well-being and Resilience in Times of Crisis», μας κατέταξε στην 36η θέση μεταξύ των 38 κρατών-μελών του (μαζί με το Μεξικό και την Κολομβία) ως προς το ύψος των ετήσιων αποδοχών των εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα, την περίοδο 2010-2022.

Εξάλλου στις 12-11-2025 και η Eurastat δημοσίευσε στην ιστοσελίδα της τον μέσο μισθό πλήρους απασχόλησης ανά εργαζόμενο («Average full time adjusted salary per employee») από το 1995 μέχρι και το 2024, κατατάσσοντας τη χώρα μας στη προτελευταία θέση σε ολόκληρη την ΕΕ των 27 κρατών-μελών (ακολουθούν μόνο η Βουλγαρία) με ετήσιο εισόδημα 17.954 ευρώ.

Με το Β' Μηνήμιο (ν. 4046/2012 σελ. 713), όπως έχουμε εδηγήσει σε προηγούμενη έρευνά μας (βλ. τα Βιβλία μας «Το μέλλον των συντάξεων» και «Αγορά εργασίας και συντάξεις. Η προνομή του δημογραφικού», Εκδόσεις «60+») είχε προβλεφθεί η σύγκλιση του ελληνικού κατώτατου μισθού με τους αντίστοιχους των χωρών της Κεντρικής και Νοτιοανατολικής Ευρώπης (ερήτρα Βουλγαρίας).

Εκεί, μεταξύ των άλλων, αναφερόταν ότι

«Τα μέτρα αυτά θα δώσουν τη δυνατότητα μείωσης της απόκλισης στα επίπεδα του κατώτατου μισθού σε σχέση με τους ανταγωνιστές μας (Πορτογαλία, Κεντρική και ΝΑ Ευρώπη)» και παρακάτω ότι «Αυτά θα ευθυγραμμίσουν το πλαίσιο του κατώτατου μισθού της Ελλάδας με αυτό συγκρίσιμων κρατών και θα του επιτρέψουν να εκπληρώσει τη βασική του λειτουργία, δηλαδή της διασφάλισης ενός ενιαίου δικτύου ασφαλείας για όλους τους υπαλλήλους».

Σε υλοποίηση της ανωτέρω δευτερομνημονιακής διάταξης, ο ν. 4093/2012 (υποπαρ. ΙΑ.11, σελ. 5612) μείωσε τον κατώτατο μισθό τού ιδιωτικού τομέα σε 586,8 € για τους εργαζομένους άνω των 25 ετών (μείωση 22%) και σε 510,95 € για τους κάτω των 25 ετών (μείωση 32%).

Με την ίδια διάταξη καταργήθηκαν όλα τα επιδόματα και οι προσαυξήσεις για τους αμειβόμενους με τον κατώτατο μισθό. Η συγκεκριμένη διάταξη του άρθρου αυτού (υποπαρ. ΙΑ.11 παρ.1 εδ.ε) ρητά αναφέρει ότι «Πέραν της μηνιαίας τακτικής προσαύξησης λόγω προϋπηρεσίας, καμία άλλη προσαύξηση δεν περιλαμβάνει στον νομοθετικά καθορισμένο κατώτατο μισθό και ημερομίσθιο». Σε υλοποίηση της ανωτέρω ρύθμισης του ν. 4093/2012 (σελ. 5611) είχε προβλεφθεί ειδικός μηχανισμός αναπροσαρμογής (εννοείται προς τα κάτω) του κατώτατου μισθού ετησίως και η έναρξη την 1-1-2017!

II. 1.073,54 € ο μέσος ΚΑΘΑΡΟΣ μισθός στο σύνολο του ιδιωτικού τομέα (1.233,96 € ΜΕΙΚΤΑ) τον Μάρτιο 2026. Αντιστοίχως και αντισυγκριτικά τα στοιχεία του Υπουργείου Εργασίας-ΕΦΚΑ για τους μισθούς τού ιδιωτικού τομέα

Ο ΕΦΚΑ πρόσφατα δημοσίευσε τα «Μηνιαία στοιχεία απασχόλησης μισθωτών ασφαλισμένων ιδιωτικού δικαίου ε-ΕΦΚΑ» για τον Μάρτιο 2026, τα οποία συνεχίζουν να είναι άκρως αντισυγκριτικά για το μέλλον των μισθών, των εργατικών εισοδημάτων, αλλά και των συντάξεων, στη χώρα μας. Γιατί, όπως έχουμε αναφέρει πολ-

λάκις, το Ασφαλιστικό είναι συνάρτηση του Εργασιακού και η αγορά εργασίας (που κυριαρχείται τα τελευταία χρόνια από μεγάλη ανεργία, τους απαρόδεκτα χαμηλούς μισθούς, τις ελαστικές μορφές απασχόλησης, καθώς επίσης και από τη «μαύρη», την υποδηλωμένη και την άτυπη απασχόληση) επηρεάζει δραστικά τις εισφορές στα Ταμεία και το μέλλον των συντάξεων.

Τα σημαντικότερα ευρήματα από την τελευταία Έκθεση του Υπουργείου Εργασίας-ΕΦΚΑ για τον Μάρτιο του 2026, όπως προκύπτουν ειδικότερα από τη σελίδα 7 (Πίνακας 2) της Έκθεσης, για τον αριθμό των ασφαλισμένων, την πλήρη και μερική απασχόληση και το ύψος των μισθών στις κοινές επιχειρήσεις είναι τα εξής:

α) Οι ασφαλισμένοι με πλήρη απασχόληση ανήλθαν σε 2.074.890 άτομα και έλαβαν μέσο μεικτό ημερομίσθιο 59,78 € και μέσο μηνιαίο μεικτό μισθό 1.397,49 € (καθαρά 1.215,81€).

β) Οι ασφαλισμένοι με μερική απασχόληση ανήλθαν σε 581.174 και έλαβαν μέσο μεικτό ημερομίσθιο 32,62€ και μέσο μηνιαίο μεικτό μισθό 554,42 € (482,34 € καθαρό). Σημειώνουμε ότι τον Δεκέμβριο 2025 ο μέσος μισθός τους ανερχόταν στα 563,30 € μεικτά (καθαρά 490,07 €).

γ) Το σύνολο των ασφαλισμένων ήταν 2.736.845, με μέσο μεικτό ημερομίσθιο 56,04 € και μέσο μηνιαίο μεικτό μισθό 1.233,96 € (καθαρά 1.073,54€).

δ) Η πλειονότητα των ασφαλισμένων είναι άντρες (1.422.304 έναντι 1.341.541 γυναικών).

Ωστόσο, πρέπει να σημειώσουμε ότι τα ανωτέρω στοιχεία προσεγγίζουν μεν αλλά δεν αποτυπώνουν με ακρίβεια την πραγματικότητα αφού, όπως αναφέρεται στην παραπομπή (2) κάτω από τον ανωτέρω Πίνακα («2) Οι ασφαλισμένοι με "πλήρη απασχόληση" έχει ληφθεί ο αριθμός των ασφαλισμένων του ε-ΕΦΚΑ που εργάζονται με πλήρες ωράριο ανεξάρτητα από τον αριθμό των

ημερών εβδομαδιαίως, αλλιώς θεωρούνται ως εργαζόμενοι με "μερική απασχόληση"». Για παράδειγμα, ο εργαζόμενος που απασχολείται δύο (2) φορές την εβδομάδα με οκτάωρο την κάθε φορά (16 ώρες την εβδομάδα), λογίζεται ως έχων πλήρη απασχόληση, χωρίς όμως να είναι. Συνεπώς, η καταγραφή του όποιου αριθμού εργαζομένων με πλήρη απασχόληση είναι εξ αρχής εσφαλμένος και φυσικά πολύ μεγαλύτερος από τον πραγματικό.

Όσον αφορά την αναντιστοιχία τού αριθμού που καταγράφεται ως σύνολο στον ανωτέρω Πίνακα (2.736.845) με το άθροισμα των με πλήρη και μερική απασχόληση (2.074.890 + 581.174 = 2.656.064), στην παραπομπή (3) κάτω από τον ανωτέρω Πίνακα σημειώνεται στην ελληνική και την αγγλική γλώσσα ότι «(3) Στο "ΣΥΝΟΛΟ" περιλαμβάνονται οι μισθωτοί με πλήρη και μερική απασχόληση καθώς και εκείνοι για τους οποίους δεν έχει δηλωθεί ή είναι λάθος ο τύπος της απασχόλησης».

Εδώ οφείλουμε να σημειώσουμε ότι στη σελίδα 9 (Πίνακας 4) ο αριθμός των απασχολούμενων σε κοινές επιχειρήσεις ανέρχεται σε 2.586.878 και σε οικοδομητικά έργα σε 75.909 δηλαδή συνολικά σε 2.662.787 εργαζόμενους και όχι 2.736.845 όπως αναφέρεται στη σελίδα 7 (Πίνακας 2). Η αδικαιολόγητη αυτή αναντιστοιχία για τον αριθμό των ασφαλισμένων προκαλεί σύγχυση και δυστυχώς εκθέτει τον ε-ΕΦΚΑ και το Υπουργείο Κοινωνικής Ασφάλισης, για άλλη μια φορά.

Εξάλλου, εκκωφαντική είναι και η αναντιστοιχία τού υπολογισμού των μέσων μισθών. Ενώ ο μέσος μεικτός μισθός πλήρους απασχόλησης είναι 1.397,49 € και ο αντίστοιχος της μερικής απασχόλησης είναι 554,42 €, ως μέσος όρος αναφέρεται το ποσό των 1.233,96 € και όχι το ποσό των 975,95 €, όπως υπολογίστηκε (1.397,49 + 554,42) δια 2).

Ο ε-ΕΦΚΑ οφείλει να επιληφθεί των ανωτέρω ζητημάτων ώστε να δημοσιοποιεί ακριβέστερα στοιχεία για τον αριθμό των ασφαλισμένων και να μην δημιουργούνται αμφιβολίες και για την αξιοπιστία τού ύψους των μισθών και των ημερομισθίων.

Άλλωστε, όπως προκύπτει από τη σελίδα 9 (Πίνακας 5) για την κατανομή των ασφαλισμένων ως προς την ηλικία, προκύπτουν τα εξής:

α) 747 ασφαλισμένοι είναι άγνωστης ηλικίας, ενώ 15 εργαζόμενοι είναι κάτω των 14 ετών.
β) 43.231 ασφαλισμένοι είναι ηλικίας 65-69 ενώ 9.311 έχουν ηλικία πάνω από 70 ετών.

III. Σχεδόν 1 στους 5 (21,2% επί του συνόλου των εργαζομένων) με μερική απασχόληση. Ειδικότερα, οι 581.174 μερικώς απασχολούμενοι λαμβάνουν:

- μέσο ημερομίσθιο 28,37€ καθαρά (32,62€ μεικτά) και
- μέσο μηνιαίο μισθό 482,34€ καθαρά (554,42€ μεικτά)!

60+ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΥΝΑΥΤΙΣΜΟΥ

ΑΡΘΡΟ

το 2026

Ός προς το είδος της απασχόλησης, όπως προκύπτει από τον ανωτέρω Πίνακα 2 της Έκθεσης του Ε-ΕΦΚΑ, εξάγονται τα εξής στοιχεία για τον Μάρτιο 2026:

- 2.736.845 ήταν το σύνολο των εργαζομένων στις κοινές επιχειρήσεις,
- 2.074.890 ήταν το σύνολο των εργαζομένων με πλήρη απασχόληση (75,8%),
- 581.174 ήταν το σύνολο των εργαζομένων με μερική απασχόληση (21,2%).

Επιπροσθέτως, ως προς το ύψος των αποδοχών όσων έχουν μερική απασχόληση, συνάγονται τα εξής αποτελέσματα:

- Από τους 581.174 ασφαλισμένους με μερική απασχόληση, οι 236.885 είναι άντρες και οι 344.289 είναι γυναίκες.
- Η μέση συνολική απασχόληση είναι 17,83 ημέρες (15,79 ημέρες για τους άνδρες και 17,83 ημέρες για τις γυναίκες). Είναι αυτονόητο ότι τις λοιπές ημέρες του μήνα αναζητείται εργασία, χωρίς αυτό να καταγράφεται από την ΕΛΣΤΑΤ και τη ΔΥΠΑ.
- Το μέσο ημερομίσθιο ανέρχεται σε 32,626 μεκτά (28,37€ καθαρά). Πιο συγκεκριμένα, το μέσο ημερομίσθιο για τους άντρες ανέρχεται σε 33,18€ μεκτά και για τις γυναίκες σε 32,28€ μεκτά.
- Ο μέσος μηνιαίος μισθός των γυναικών ανέρχεται σε 575,36 € μεκτά (500,56 € καθαρά) ενώ των ανδρών ανέρχεται σε 523,99€ (455,87€ καθαρά) επειδή όμως εργάζονται μία ημέρα λιγότερη τον μήνα.

IV. Οι γυναίκες στον ιδιωτικό τομέα λαμβάνουν το 84,5%-89,4% του μισθού των ανδρών
Από όλα τα παραπάνω στοιχεία της Έκθεσης του Ε-ΕΦΚΑ για τον Μάρτιο 2026, προκύπτει ότι η ανισότητα στις απολαβές των δύο φύλων καλά κρατεί!

Πιο συγκεκριμένα, για τον Μάρτιο 2026, εξάγονται τα εξής στοιχεία:

- Ο μέσος μισθός πλήρους απασχόλησης για τους άνδρες ανέρχεται σε 1.468,18€ μεκτά ενώ για τις γυναίκες σε 1.310,23€ μεκτά (διαφορά 157,95 €). Συνεπώς οι γυναίκες λαμβάνουν το 89,2% του μέσου μισθού πλήρους απασχόλησης των ανδρών.
- Το μέσο ημερομίσθιο πλήρους απασχόλησης για τους άνδρες ανέρχεται σε 62,75€ και για τις γυναίκες σε 56,12€ (διαφορά 6,63 €). Συνεπώς οι γυναίκες λαμβάνουν το 89,4% του μέσου ημερομισθίου των ανδρών.
- Το μέσο ημερομίσθιο μερικής απασχόλησης για τους άνδρες ανέρχεται σε 33,18 € και για τις γυναίκες σε 32,28€ (διαφορά 0,90 €).
- Το συνολικό μέσο ημερομίσθιο για τους άνδρες ανέρχεται σε 60,17 € και για τις γυναίκες σε 51,51€ (διαφορά 8,66 €), δηλαδή οι γυναίκες λαμβάνουν το 85,6% του ημερομισθίου των ανδρών.
- Ο συνολικός μέσος μισθός για τους άνδρες

Όλο και περισσότεροι εργαζόμενοι αμείβονται με κατώτατο μισθό-ανέφικτος ο στόχος για μέσο μισθό 1.500 € στο σύνολο του ιδιωτικού τομέα το 2027!

- 1.073,54€ ο μέσος ΚΑΘΑΡΟΣ μισθός στον ιδιωτικό τομέα (1.233,96 € ΜΕΙΚΤΑ)
- 1.215,81 € ο μέσος ΚΑΘΑΡΟΣ μισθός πλήρους απασχόλησης (1.397,49 € ΜΕΙΚΤΑ)
- 482,34 € ο μέσος ΚΑΘΑΡΟΣ μισθός μερικής απασχόλησης (554,42 € ΜΕΙΚΤΑ)
- Σχεδόν 1 στους 5 εργαζόμενους (21,2%) με μερική απασχόληση
- Οι γυναίκες λαμβάνουν το 84,5%-89,4% του μισθού των ανδρών!

για τους άνδρες ανέρχεται σε 1.333,31 € μεκτά ενώ για τις γυναίκες σε 1.126,46 € μεκτά (διαφορά 206,85 €). Συνεπώς οι γυναίκες λαμβάνουν το 84,5% του μέσου μισθού πλήρους απασχόλησης των ανδρών.
Έτσι αποδεικνύεται ότι ακόμη και σήμερα δυστυχώς, η ανισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών στην αιμιδή εργασίας παραμένει.

V. Οριακή μείωση των μισθών στο σύνολο του ιδιωτικού τομέα το 2026 σε σχέση με το 2025
Εξάλλου, τόσο ο μέσος μεκτός μισθός πλήρους και μερικής απασχόλησης τον Μάρτιο 2026, όσο και ο αντίστοιχος συνολικός μεκτός μισθός υποχώρησαν σε σχέση με τους αντίστοιχους του Δεκεμβρίου 2025. Η δε οριακή πτώση δεν ακυρώνει το γεγονός ότι έχουμε μείωση, όπως προκύπτει από τα «Μηνιαία στοιχεία απασχόλησης ασφαλισμένων ιδιωτικού δικαίου Ε-ΕΦΚΑ» του Δεκεμβρίου 2025 που παραθέτουμε:

Από τον ανωτέρω Πίνακα 2 με στοιχεία Δεκεμβρίου 2025 προκύπτει ότι:

- Ο μέσος μισθός πλήρους απασχόλησης από 1.397,95 € τον Δεκέμβριο 2025, έφτασε στο 1.397,49 € τον Μάρτιο 2026 (μείωση 0,46€).
- Ο μέσος μισθός μερικής απασχόλησης από 563,30 € τον Δεκέμβριο 2025, έφτασε στα 554,42 € τον Μάρτιο 2026 (μείωση 8,88 €).
- Ο συνολικός μέσος μισθός από 1.234,42 €

τον Δεκέμβριο 2025, ανήλθε στα 1.233,96 € τον Μάρτιο 2026 (μείωση 0,48 €).

Συνεπώς, για άλλη μια φορά το κυβερνητικό αφήγημα περί αύξησης μισθών και βελτιστοποίησης της θέσης των μισθωτών στον ιδιωτικό τομέα καταρρίπτεται.

VI. Ανέφικτος ο στόχος για μέσο καθαρό μισθό 1.500 € στο σύνολο του ιδιωτικού τομέα το 2027!

Μετά τη συνεχιζόμενη κατάρρευση των μισθών στον ιδιωτικό τομέα και το 2024 αλλά και το 2025, παρά τα αντίθετως εξαγγελόμενα, η κυβέρνηση πρέπει να ενισχύσει την πλήρη και ασφαλισμένη εργασία και να αφήνει μεγαλύτερο έδαφος σε αξιοπρεπείς και αξιοβίωτους μισθούς, πολύ περισσότερο που στη χώρα μας τα ποσοστά ανεργίας είναι μεγάλα και ο πληθωρισμός από τους υψηλότερους στην Ευρώπη, με αρνητικό ρεκόρ στον πληθωρισμό τροφίμων ή «απληστίας»!

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat για το 2024 και τον πίνακα που παρατίθεται, η Ελλάδα βρίσκεται στην προτελευταία θέση αγοραστικής δύναμης ανάμεσα στις χώρες της ΕΕ και πιο συγκεκριμένα βρίσκεται στο 70% του μέσου όρου της ΕΕ, ενώ τελευταία είναι η Βουλγαρία (βλ. άρθρο «Αγοραστική δύναμη: Πόσο μακριά είναι η Ελλάδα από τον μέσο όρο της ευρωζώνης», στην εφημερίδα «Τα Νέα» της 4-10-2025).

Αρχικά όμως η κυβέρνηση πρέπει να ξεπαγώσει, και μάλιστα αναδρομικά για τα έτη 2012-2023, τις τριετίες και να επαναφέρει τα επιδόματα που έχουν παγώσει από 15-2-2012, αποσυνδέοντάς τα από την ανεργία ή άλλο οικονομικό κριτήριο.

Η κατάσταση των μισθών στον ελληνικό ιδιωτικό τομέα έχει αντίκτυπο και στο μεζον εθνικό ζήτημα του δημογραφικού! Είναι αυτονόητο ότι όσοι μεν από τους εργαζόμενους με πλήρη απασχόληση και καθαρό μέσο μηνιαίο μισθό 1.215,81€, έχουν δημιουργήσει οικογένειες, αυτές ζουν κάτω από τα όρια της φτώχειας, ενώ όσοι δεν είναι έγγαμοι, δυστυχώς απογοητεύονται και δεν το ταλμούν!

Εξάλλου, υπ' αυτές τις συνθήκες εργασιακής απορρύθμισης, δεν μπορεί να γίνει λόγος για ελεύθερο χρόνο και κοινωνική, συνδικαλιστική και πολιτιστική δράση των Ελλήνων.

Έτσι θα συνεχίζεται η καταστροφή της εγχώριας εργατικής δύναμης. Οι «εργαζόμενοι-πένιτες» («working poor») αλλά και οι άνεργοι είναι εδώ, είναι δίπλα μας! Και οι προσκεταστοί νεκροί μεταναστεύουν ακόμη στο εξωτερικό, παρά τις εξαγγελίες ότι «έχουμε βγει από τη Μνημόνια»!

Συνεπώς, όσοι αρμόδιοι διατείνονται ότι ο μέσος μισθός στον ιδιωτικό τομέα ανέρχεται σε 1.398€, ως γνωρίζουν ότι αυτή είναι η «μισή αλήθεια», όχι μόνο διότι το ποσό αυτό αφορά μεικτές αποδοχές των απασχολούμενων με πλήρη απασχόληση, αλλά κυρίως επειδή αγνοεί τις μεικτές αποδοχές ύψους 554,42€ τον μήνα για όσους εργάζονται με μερική απασχόληση. Αυτοί κατεβάζουν τον μέσο μηνιαίο μισθό όλων των εργαζομένων του ιδιωτικού τομέα στα 1.073,54€ καθαρά (1.233,96 € μεκτά), σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία του Υπουργείου Εργασίας-ΕΦΚΑ ή στα 869 € καθαρά (976 € μεκτά) κατά τους δικούς μας υπολογισμούς.

Εξάλλου, αν ληφθεί υπόψη το κόστος ζωής, η στεγαστική κρίση με τα υψηλά ενοίκια, ο ανεξέλεγκτος πληθωρισμός ακόμη και σε είδη πρώτης ανάγκης, η ενεργειακή κρίση, οι οφειλές στο Δημόσιο και τα Ασφαλιστικά Ταμεία, καθώς και η υψηλή φορολόγηση στη χώρα μας, γίνεται φανερό ότι βιώνουμε «κατωτατοποίηση» των μισθών, δηλαδή σταθερή συμπίεση του ιδιωτικού μισθολογίου, όπως απαιτούνται και στις προαναφερόμενες Εκθέσεις των επίσημων Ευρωπαϊκών και Παγκόσμιων Οργανισμών.

Γι' αυτό οι νέοι μένουν μαζί με τους γονείς τους μέχρι και 40 ετών, τα χρέη των πολιτών και οι πλειστηριασμοί αυξάνονται, είμαστε προτελευταίοι στην αγοραστική δύναμη μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών και το δημογραφικό πρόβλημα διαρκώς διογκώνεται.

Ο Αλέξης Η. Μητρόπουλος είναι Καθηγητής ΕΚΠΑ-Πρόεδρος ΕΝΥΠΕΚΚ

Νέο «μπλόκο» από το ΣτΕ

Ακύρωσε οικοδομική άδεια στο παραδοσιακό κέντρο της Κηφισιάς

Την ΓΙΩΡΓΟΥ ΛΙΑΛΙΟΥ

Ακόμη μία οικοδομική άδεια στο κέντρο της Κηφισιάς, που χρησιμοποιούσε τα μπόνους του ΝΟΚ, ακύρωσε το Συμβούλιο της Επικρατείας. Το ανώτατο δικαστήριο έκρινε ότι δεν μπορεί το κτίριο να διαφοροποιείται από τα όσα ορίζει το προεδρικό διάταγμα για την προστασία του κέντρου της Κηφισιάς μέσω της χρήσης είτε των «ανταποδόσεων» του ΝΟΚ είτε παλαιότερων διατάξεων (όπως η κατασκευή υπογείων έξω από το περίγραμμα του κτιρίου). Το ενδιαφέρον είναι ότι η οικοδομική άδεια είχε εγκριθεί από το τοπικό Συμβούλιο Αρχιτεκτονικής και τα υπόγεια του κτιρίου είχαν κατασκευαστεί με την επίκληση της ασφάλειας των γειτονικών κτιρίων, με την υπογραφή υπαλλήλου ελεγχόμενου από την εισαγγελική έρευνα για το κύκλωμα στην πολεοδομία Κηφισιάς. Το παράδοξο είναι ότι η δικαστική απόφαση έχει μικρή αξία καθώς, με βάση ρυθμίσεις του υπουργείου Περιβάλλοντος, κύρια που άρχισαν να χτίζονται αξιοποιώντας τα κίνητρα του ΝΟΚ και έμειναν ημιτελή λόγω ΣτΕ μπορούν υπό προϋποθέσεις να ολοκληρωθούν.

Η απόφαση 1176/2026 του Ε' Τμήματος αφορά την κατασκευή τετραώροφου κτιρίου στο παραδοσιακό κέντρο της Κηφισιάς, δίπλα σε σχολείο της περιοχής. Κατά της άδειας προσέφυγαν ο Σύλλογος Προστασίας Κηφισιάς, η Ελληνική Εταιρεία Περιβάλλοντος και Πολιτισμού (ΕΛΛΕΠ) και ο Εξωραϊστικός Πολιτιστικός Σύλλογος Κεφαλαρίου. Η οικοδομική άδεια του κτιρίου αξιοποιούσε μια σειρά από δυνατότητες που προσέφερε ο ΝΟΚ (πριν ακυρωθούν με τις αποφάσεις της Ολομέλειας 146-149/2025) για την αύξηση του όγκου και της κάλυψης του κτιρίου. Για παράδειγμα, εφάρμοσε συντελεστή δόμησης αυξημένο κατά 5% (0,63, έναντι 0,6 που ισχύει στην περιοχή), παίρνοντας έτσι επιπρόσθετο δικαιώμα δόμησης περίπου 25 τ.μ. έναντι των επιτρεπομένων 495 τ.μ.

Αποψη της Κηφισιάς. Με βάση ρυθμίσεις του υπουργείου Περιβάλλοντος, κύρια που άρχισαν να χτίζονται αξιοποιώντας τα κίνητρα του ΝΟΚ και έμειναν ημιτελή λόγω ΣτΕ μπορούν υπό προϋποθέσεις να ολοκληρωθούν.

Όπως αναφέρει η απόφαση, ορισμένες από τις κατασκευές του κτιρίου «συνεπάγονται ουσιώδη απόκλιση από τους ισχύοντες όρους δόμησης και το προστατευτικό καθεστώς της περιοχής».

Το ΣτΕ έκρινε ότι η σοφίτα δημιουργεί νέο επίπεδο στο τριώροφο κτίριο, καθ' υπέρβαση του ανώτατου επιτρεπόμενου ύψους στην περιοχή (10,50 μ.), ενώ προβλέπεται και η κατασκευή φυτεμένου δώματος και η απόληξη κλιμακοστασίου και ανελκυστήρα που εξυπηρετούν τη σοφίτα και όπως αναφέρει η απόφαση, «οι κατασκευές αυτές συνεπάγονται ουσιώδη απόκλιση από τους ισχύοντες όρους δόμησης και το προστατευτικό καθεστώς της περιοχής». Χα-

ρακτηρίζει δε «αναιτιολόγητη» την έγκριση που χορήγησε το Συμβούλιο Αρχιτεκτονικής. Λόγω της απόκλισης της οικοδομικής άδειας από τα βασικά πολεοδομικά μεγέθη που ορίζει το προεδρικό διάταγμα του κέντρου της Κηφισιάς, το ΣτΕ έκρινε ότι η προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή και να ακυρωθεί στο σύνολό της η προσβαλλόμενη οικοδομική άδεια.

Νέα κρίση

Το δικαστήριο δεν μπήκε στο θέμα της τήρησης του ποσοστού υποχρεωτικής φύτευσης (σύμφωνα με το διάταγμα του παραδοσιακού κέντρου της Κηφισιάς), καθώς και του ζητήματος της προσμέτρησης των υπογείων στον συντελεστή δόμησης κατά τον ΝΟΚ σε αντιστοιχία με το ποσοστό χρήσης τους ως χώρων κύριας χρήσης, κρίνοντας ότι πρόκειται για ζητήματα τεχνικά, που θα υπόκεινται σε νέα κρίση από την πολεοδομική αρχή σε περίπτωση εκδόσεως νέας οικοδομικής άδειας.

Να σημειωθεί, πάντως, ότι στο εν λόγω κτίριο έχει κατασκευαστεί το υπόγειο. Την άδεια έδωσε η πολεοδομία Κηφισιάς (και μάλιστα υπάλληλος που φέρεται να ήταν βασικό μέλος του τοπικού «κυκλώματος») με την επίκληση της ασφάλειας του διπλανού οικοπέδου (αφού η εκσκαφή είχε φτάσει στο όριο), στο οποίο βρίσκεται δημόσιο σχολείο της περιοχής.

Το κτίριο, ωστόσο, ενδέχεται να μπορεί να χτιστεί τελικά. Κι αυτό γιατί το υπουργείο Περιβάλλοντος θέσπισε μια διαδικασία για την ολοκλήρωση ημιτελών κτιρίων που ξεκίνησαν να χτίζονται με τα κίνητρα του ΝΟΚ αλλά σταμάτησαν λόγω προσφυγών ή απορριπτικών αποφάσεων. Η διαδικασία προβλέπει ότι ο κάθε ενδιαφερόμενος πρέπει να καταρτίσει ένα σχέδιο και να καταβάλει ένα «πράσινο τέλος». Η διαδικασία εξειδικεύθηκε με προεδρικό διάταγμα, το οποίο έχει προσβληθεί στο ΣτΕ από δήμους, φορείς και πολίτες.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ | ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ

50,75 εκατ. ευρώ θα διατεθούν με τη μορφή επιχορήγησης σε στρατηγικές επενδύσεις

Σχεδόν διπλάσια ποσά για στρατηγικές επενδύσεις

Με Κοινή Υπουργική Απόφαση αυξάνεται ο προϋπολογισμός από 44 σε 82 εκατ. ευρώ

Στην αύξηση του προϋπολογισμού κατά περίπου 38 εκατ. ευρώ για την ενίσχυση των επενδυτικών σχεδίων που θα «καταταγούν» στις κατηγορίες των στρατηγικών επενδύσεων προχώρησαν τα συναρμόδια υπουργεία Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

Του Σταμάτι Ζησίμου
szisimou@naftemporiki.gr

ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ, με νέα κοινή απόφαση του αναπληρωτή υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Νίκου Παπαθανάση, του υφυπουργού Θάνου Πετραλιά και του υπουργού Ανάπτυξης Γιώργου Θεοδωρικάκου, το συνολικό ποσό που θα διατεθεί ως ενίσχυση για τις στρατηγικές επενδύσεις, για τις οποίες η απόφαση ένταξη τους σε αυτή την κατηγορία θα ληφθεί από την αρμόδια Διευπουργική Επιτροπή, έως το τέλος του 2026, διαμορφώνεται στα 82 εκατ. ευρώ, από σχεδόν 44 εκατ. ευρώ που είχε προϋπολογισθεί αρχικά.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα ποσά περιλαμβάνουν ενισχύσεις με τη μορφή της επιχορήγησης και ως φορολογικές απαλλαγές.

Με τη νέα απόφαση, το συνολικό ποσό που θα διατεθεί για

ενισχύσεις με τη μορφή της επιχορήγησης διαμορφώνεται στα 50,75 εκατ. ευρώ έναντι αρχικώς πρόβλεψης 20 εκατ. ευρώ και το ποσό για φορολογικές απαλλαγές στα 31,23 εκατ. ευρώ, έναντι 23,55 εκατ. ευρώ.

Σύμφωνα με την ΚΥΑ, η επιβάρυνση που θα προκύψει στο Δημόσιο κατανέμεται ως εξής:

- Για το έτος 2026 θα προκύψει δαπάνη ύψους 10 εκατ. ευρώ σε βάρος του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του υπουργείου Ανάπτυξης.
- Για το έτος 2027 θα προκύψει δαπάνη ύψους 10 εκατ. ευρώ σε βάρος του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του υπουργείου Ανάπτυξης και απόλεια φορολογικών εσόδων ύψους 7,850 εκατ. ευρώ.
- Για το έτος 2028 θα προκύψει δαπάνη ύψους 15,371 ευρώ σε βάρος του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του υπουργείου Ανάπτυξης και απόλεια φορολογικών εσόδων ύψους 10,412 ευρώ.
- Για το έτος 2029 θα προκύψει δαπάνη ύψους 15,371 εκατ. ευρώ σε βάρος του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του υπουργείου

Σ. ΑΠ. ΠΑΠΑΝΑΣ

Μεταξύ των επενδύσεων που θα ενισχυθούν περιλαμβάνονται και οι εγκαταστάσεις θαλάσσιων αιολικών ή ηλιακών φωτοβολταϊκών πάρκων.

Ανάπτυξης και απόλεια φορολογικών εσόδων 10,412 ευρώ.

- Για το έτος 2030 θα προκύψει απόλεια φορολογικών εσόδων ύψους 2,562 εκατ. ευρώ.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα παραπάνω εκτιμώμενα ποσά συναρτώνται από τον βαθμό υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων για τα οποία θα εκδοθεί εντός του τρέχοντος έτους (2026) η απόφαση χορήγησης των κινήτρων της επιχορήγησης και της φορολογικής απαλλαγής για τις στρατηγικές επενδύσεις.

Επισημαίνεται ότι δυνατότητα επιχορήγησης στο πλαίσιο των στρατηγικών επενδύσεων έχουν μόνο όσες εντάσσονται στην υπο-

κατηγορία των Βιώσιμων Επενδύσεων Εξαιρετικής Σημασίας.

Ως τέτοιες, νοούνται οι επενδύσεις οι οποίες υλοποιούνται από διακεκριμένους νομικές οντότητες και προσάδουν την πράσινη οικονομία, την καινοτομία, την τεχνολογία, καθώς και την οικονομία χαμηλού ενεργειακού και περιβαλλοντικού αποτυπώματος και ειδικά στον τομέα αυτών, τις επενδύσεις υποδομής με συγκεκριμένα ενεργειακά κριτήρια για την κατασκευή νέων κτιρίων, σινομαίων που συνδυάζουν οικισμό ηλεκτροπαραγωγής από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) και σύστημα παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου, εφόσον η παραγόμε-

νη ηλεκτρική ενέργεια χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την παραγωγή υδρογόνου και εγκαταστάσεις θαλάσσιων αιολικών ή ηλιακών φωτοβολταϊκών πάρκων.

Επίσης, στην κατηγορία αυτή υπάγονται και οι επενδύσεις για την παραγωγή, ανάκτηση, εξόρυξη, διαχωρισμό, διύλιση και επεξεργασία ή ανακύκλωση κρυσταλλικών πυλώνων οπτικής σημασίας, επενδύσεις που προωθούν την κυκλική οικονομία, την ανάπτυξη της ναυπηγικής βιομηχανίας, καθώς και επενδύσεις που ενισχύουν σημαντικά την ελληνική οικονομία και την ανταγωνιστικότητά της σε διεθνές επίπεδο. (ΣΔΕ 268/2569)

31,23
εκατ. €

θα διατεθούν με τη μορφή φορολογικών απαλλαγών στις στρατηγικές επενδύσεις που θα επιλεγούν.

Έτος-ορόσημο το 2026 στην ιστορία του Ομίλου Aktor

Οι κινήσεις της διοίκησης αποτυπώνονται στα οικονομικά μεγέθη

Ως το σημαντικότερο έτος στην ιστορία του χαρακτηρίζει ο Aktor το 2026, με τη διοίκηση να εκτιμά ότι οι εξαγορές, οι νέες δραστηριότητες και η κεφαλαιακή ενίσχυση αρχίζουν πλέον να αποτυπώνονται στα αποτελέσματα.

Της Τέτης Ηγουμενίδη
tigonimenid@nautemporiki.gr

ΣΤΗ ΧΩΣΙΝΗ ουνέντευξη Τύπου για το πρώτο εξάμηνο, ο Αλέξανδρος Τζάρχου ρωτήθηκε για τον δανεισμό, τις καθυστερήσεις στα έργα αλλά και για τις εξελίξεις στην αγορά ενέργειας. Ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος του Ομίλου Aktor απάντησε ο ως αναφορές περί υπερδανεισμού και καθυστερήσεων στα έργα, ενώ μίλησε και για τις πιέσεις που μπορεί να προκαλέσει ένας δύσκολος ενεργειακός χειμώνας στην Ευρώπη.

Για τον δανεισμό εξήγησε ότι η διοίκηση συνυπολογίζει τόσο τα δάνεια με αναγωγή στη μητρική όσο και εκείνα χωρίς αναγωγή, καθώς θεωρεί ότι ο δανεισμός πρέπει να εξετάζεται συνολικά. Η επίσημη παρουσίαση εμφανίζει ως προ βήματα βάση καθαρό δανεισμό 429 εκατ. ευρώ και σχεση καθαρού δανεισμού προς προ βήματα προσαρμοσμένο ΕΒΠΔΑ 1,9 φορές.

Ο κ. Τζάρχου ανέφερε ότι, εάν εξεταζόταν αποκλειστικά ο δανεισμός με αναγωγή στη μητρική, η καθαρά δανειακή θέση θα ήταν αρνητική. Επείμεινε, πάντως, ότι δεν θεωρεί ορθό να εξαιρείται ο δανεισμός χωρίς αναγωγή από τα συνολικά εικόνα του ομίλου.

Τα χρονοδιαγράμματα

Απαντώντας στις αναφορές για καθυστερήσεις, σημειώνει ότι κάθε έργο πρέπει να εξεικάζεται χωριστά, καθώς στα μεγάλα δημόσια έργα παρεμβάλλονται συχνά αλλαγές μελετών, απαλλοτριώσεις, αρχαιολογικά ευρήματα και καθυστερήσεις στην παράδοση χώρων κατασκευής. Όπως είπε, πρόκειται για προβλήματα που αφορούν συνολικά την αγορά και όχι μόνο τα έργα του Aktor.

Ιδιαίτερα αναφορά έκανε στις

πληρωμές προς τους υπερυπόλοιπους. Σύμφωνα με τον ίδιο, έως τον Ιούλιο ο όμιλος είχε καταβάλει περίπου 130 εκατ. ευρώ περισσότερα από όσα είχε εισπράξει από το Δημόσιο, χρηματοδοτώντας από δικά του διαθέσιμα τη συνέχιση των έργων. Πρόσθεσε ότι, με βάση την εικόνα που έχει σήμερα η διοίκηση, δεν υπάρχει ανεξόφλητος υπερυπόλοιπος.

Για την ενέργεια, ο επικεφαλής του Aktor προσέθεσε ότι ένας ψυχρός χειμώνας μπορεί να

■ Το συνολικό ανεκτέλεστο του Ομίλου Aktor παρέμεινε, το πρώτο εξάμηνο του 2026, στα 4,5 δισ. ευρώ.

ασκήσει νέες πιέσεις στις τιμές φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας στην Ευρώπη. Υποστήριξε ότι η ευρωπαϊκή αγορά δεν θα πρέπει να περάσει από την προηγούμενη μεγάλη εξάρτηση από το ρωσικό αέριο σε μια νέα μονομερή εξάρτηση από το αμερικανικό LNG, αλλά να στηριχθεί σε περισσότερες πηγές τροφοδοσίας και σε μακροχρόνιες συμφωνίες προμήθειας.

Η αποθήκευση ενέργειας

Για την αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας ζήτησε να ανοίξει περισσότερο η αγορά των μπαταριών.

Αλέξανδρος Τζάρχου:
«Ένας ψυχρός χειμώνας μπορεί να ασκήσει νέες πιέσεις στις τιμές φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας στην Ευρώπη».

Κατά την άποψή του, επενδυτές που είναι διατεθειμένοι να χρηματοδοτήσουν έργα αποθήκευσης με ίδια κεφάλαια θα πρέπει να μπορούν να αναμιμύζουν χωρίς πρόσθετους περιορισμούς. Όπως είπε, περισσότερες μπαταρίες μπορούν να περιορίσουν τις περικοπές παραγωγής από ΑΠΕ και να συμβάλουν στη συγκράτηση του ενεργειακού κόστους.

Σε αριθμούς

Στα οικονομικά αποτελέσματα, οι πωλήσεις του ομίλου αυξήθηκαν κατά 4,2%, στα 648,8 εκατ. ευρώ, ενώ το προσαρμοσμένο ΕΒΠΔΑ ενισχύθηκε κατά 38,5%, στα 90,6 εκατ. ευρώ. Τα προ φόρων κέρδη διαμορφώθηκαν σε 11,5 εκατ. και τα καθαρά κέρδη σε 5,1 εκατ. ευρώ, χαμηλότερα σε σχέση με το αντίστοιχο περυσινό διάστημα.

Στις κατασκευές, οι πωλήσεις υποχώρησαν κατά 7%, ενώ το συνολικό ανεκτέλεστο του ομίλου παρέμεινε στα 4,5 δισ. ευρώ, παρά την εκκίνηση έργων περίπου 500 εκατ. ευρώ στο εξάμηνο.

Οι καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες ήταν αρνητικές κατά 81,2 εκατ. ευρώ. Η οικονομική έκθεση αποδίδει την εξέλιξη στις αυξημένες ανάγκες κεφαλαίου κίνησης της κατασκευαστικής δραστηριότητας και εκτιμά ότι η επίδραση θα αμβλυνθεί εντός του έτους.

του SATE.gr

4,2%

αυξήθηκαν οι πωλήσεις του Ομίλου Aktor κατά το πρώτο εξάμηνο του 2026.

Στο limit up οι βραχυχρόνιες μισθώσεις

Γράφει
ο Κωνσταντίνος Δαυλός

Με τις τιμές στα ύψη και την πληρότητα σταθερή, η αγορά της βραχυχρόνιας μίσθωσης στην Ελλάδα έκλεισε ένα ιδιαίτερα κερδοφόρο καλοκαίρι. Οι ιδιοκτήτες και οι διαχειριστές ανέβασαν αισθητά τις χρεώσεις τους και οι επισκέπτες τις πλήρωσαν. Το ερώτημα πλέον είναι αν ο Σεπτέμβριος και οι φθινοπωρινοί μήνες θα διατηρήσουν αυτήν τη δυναμική.

Σύμφωνα με τη μηνιαία επισκόπηση της AirDNA, η μέση ημερήσια τιμή στα ελληνικά καταλύματα διανομήθηκε στα 195 ευρώ το τρίμηνο Ιουνίου - Αυγούστου. Είναι αυξημένη κατά 11,8% σε σχέση με το περσινό καλοκαίρι. Η πληρότητα έμεινε ουσιαστικά αμετάβλητη στο 70,9%, με αποτέλεσμα τα έσοδα ανά διαθέσιμη διανυκτέρευση να αυξηθούν κατά 11,9%, στα 138 ευρώ.

Τον Αύγουστο η μέση τιμή ξεπέρασε το φράγμα των 200 ευρώ και έφθασε τα 202 ευρώ (+10,9%). Τα έσοδα ανά διαθέσιμη διανυκτέρευση ανήλθαν στα 152 ευρώ (+11%).

Ελλάδα πάνω από την Ευρώπη

Η ελληνική επίδοση ξεχωρίζει στον ευρωπαϊκό χάρτη. Στο σύνολο της Ευρώπης η μέση τιμή αυξήθηκε κατά 7,8% το καλοκαίρι, στα 157 ευρώ, αλλά η πληρότητα υποχώρησε κατά 1,4 ποσοστιαία μονάδα, στο 66,9%. Έτσι, τα ευρωπαϊκά έσοδα ανά διαθέσιμη διανυκτέρευση αυξήθηκαν μόλις 5,5%, με λιγότερο από τον μισό ρυθμό της Ελλάδας.

Η εξήγηση βρίσκεται στην ισορροπία προσφορών και ζήτησης. Στην Ευρώπη τα διαθέσιμα καταλύματα αυξήθηκαν κατά 1,7%, στα 4,19 εκατομμύρια, ενώ οι διανυκτερεύσεις μειώθηκαν κατά 2%. Στην Ελλάδα αντίθετα η προσφορά περιορίστηκε κατά 2,1%, στα 160.615 καταλύματα κατά μέσο όρο. Από τις 20 μεγαλύτερες ευρωπαϊκές αγορές, μόνο η Ελλάδα και η Αλβανία απέφυγαν την πτώση της πληρότητας.

Τη ζήτηση στήριξε και η τουριστική κίνηση-ρεκόρ. Τα ελληνικά αεροδρόμια εξυπηρέτησαν πάνω από 60 εκατομμύρια επιβάτες το οκτάμηνο Ιανουαρίου-Αυγούστου, αριθμός αυξημένος κατά 4,5%. Το «Ελευθέριος Βενιζέλος» ξεπέρασε για πρώτη φορά τους 4 εκατομμύρια επιβάτες σε έναν μήνα, τον Αύγουστο.

Το τεστ του Σεπτεμβρίου

Ο Σεπτέμβριος είναι παραδοσιακά ο μήνας που δεί-

Άνοδος 11,8% στη μέση τιμή το καλοκαίρι χωρίς απώλειες στην πληρότητα - Ο Σεπτέμβριος θα δείξει αν η δυναμική θα αντέξει και μετά την αιχμή

χνει αν η σεζόν «τεντώνεται». Πέρυσι, σύμφωνα με την AirDNA, η πληρότητα τον Σεπτέμβριο έφθασε το 59%, από 76% τον Αύγουστο, με τη μέση τιμή στα 169 ευρώ. Η ζήτηση είχε αυξηθεί κατά 4,3%, καθώς οι επισκέπτες συνέχισαν να επιλέγουν νησιά και παραθαλάσσιους προορισμούς μετά την αιχμή.

Φέτος ωστόσο οι πρώτες ενδείξεις είναι πιο συγκρατημένες. Οι διανυκτερεύσεις που είναι ήδη κλεισμένες για το διάστημα Σεπτεμβρίου-Δεκεμβρίου υστερούν κατά 0,6% έναντι πέρυσι. Την ίδια ώρα, στην Ευρώπη οι προκρατήσεις κινούνται 2,3% υψηλότερα. Η Ιταλία καταγράφει άνοδο 8,5% και το Ηνωμένο Βασίλειο 4,5%.

Ο Σύνδεσμος Εταιρειών Βραχυχρόνιας Μίσθωσης (STAMA) είχε επισημάνει ήδη από τον Ιούνιο ότι μετά τις 28 Αυγούστου η πληρότητα πέφτει απότομα. Σύμφωνα με τον Σύνδεσμο, στις αρχές Σεπτεμβρίου το ενδιαφέρον των ταξιδιωτών δεν μετατρέποταν αναλογικά σε κρατήσεις.

Η υστέρηση συνδέεται με την έντονη εποχικότητα. Το τρίμηνο Ιουνίου - Αυγούστου συγκεντρώνει το

65,7% των ετήσιων διανυκτερεύσεων στα ελληνικά καταλύματα. Είναι το τρίτο υψηλότερο ποσοστό στην Ευρώπη μετά την Κροατία και το Μαυροβούνιο.

Προσαρμογή τιμών

Η απόκλιση πάντως είναι μικρή και μπορεί να καλυφθεί, καθώς οι κρατήσεις για τον Νοέμβριο και τον Δεκέμβριο βρίσκονται ακόμη σε πρώιμο στάδιο. Το μήνυμα για τους διαχειριστές είναι ότι οι θερινές τιμές δεν μεταφέρονται αυτόματα στο φθινόπωρο. Πρέπει να προσαρμόσουν τις χρεώσεις στον ρυθμό των κρατήσεων. Δεν χρειάζονται πρόωρες εκπτώσεις, αλλά ούτε τιμές Αυγούστου σε ημερομηνίες όπου η ζήτηση δεν τις σπκώνει.

Στο παρασκήνιο παραμένει και το ρυθμιστικό πλαίσιο. Οι νέες καταχωρίσεις στα κέντρα Αθήνας και Θεσσαλονίκης έχουν παγώσει, ενώ συζητούνται νέοι περιορισμοί στο πλαίσιο της στεγαστικής πολιτικής. Το καλοκαίρι έδειξε ότι η αγορά μπορεί να πουλήσει ακριβότερα. Ο Σεπτέμβριος θα δείξει αν μπορεί να το κάνει και έξω από την αιχμή.

Ερχονται οι πρώτες εκθέσεις σχετικά με το μετρό στην Κυψέλη

Την επόμενη εβδομάδα πρόκειται να κατατεθούν από τους εμπειρογνώμονες που όρισε το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας οι πρώτες πραγματογνωμοσύνες σχετικά με τη διέλευση του μετρό από την περιοχή της Κυψέλης. Ειδικότερα, οι εκθέσεις θα αφορούν τις επεμβάσεις που πρέπει να γίνουν σε 14 κτίρια, ενώ δύο μήνες αργότερα θα ακολουθήσουν οι οριστικές εκθέσεις. Ο πρόεδρος του ΤΕΕ Γιώργος Στασινός, πάντως, από την πλευρά του διευκρινίζει ότι δεν θεωρεί τα κτίρια που έχουν βλάβη επικίνδυνα.

Εργασίες

Οι ενδιάμεσες εκθέσεις που συνέταξαν οι ομάδες των εμπειρογνομόνων αφορούν κάθε κτίριο ξεχωριστά και ποιες εργασίες εκτιμάται ότι πρέπει να γίνουν συγκεκριμένα. Οι εκθέσεις θα περιλαμβάνουν μέτρα αποκατάστασης και αναβάθμισης των κτιρίων και θα κατατεθούν στην «Ελληνικό Μετρό», ενώ θα κοινοποιηθούν στους βασικούς ενδιαφερομένους, δηλαδή στην κοινοπραξία που κατασκευάζει το μετρό (και θα αναλάβει να εκτελέσει τις εργασίες αυτές) και στους κατοίκους των κτιρίων.

Να σημειωθεί ότι αφορούν 14 κτίρια τα οποία υπεδείχθησαν στο ΤΕΕ από την «Ελληνικό Μετρό». Οι οριστικές εκθέσεις αναμένεται να ολοκληρωθούν περίπου σε δύο μήνες και θα εμπλουτιστούν με ό,τι προκύψει εν τω μεταξύ από τις εργασίες αποκατάστασης ή νεότερους ελέγχους.

Προχθές, εκπρόσωποι της Πρωτοβουλίας Κατοίκων Κυψέλης επισκέφθηκαν τη Διοικούσα Επιτροπή του ΤΕΕ και συζήτησαν την κατάσταση. «Συζητήσαμε με τους κατοίκους για τα επόμενα βήματα και τους εξήγησα ότι προφανώς, όταν ξεκινήσουν οι οικοδομικές εργασίες, καλό θα είναι να μην είναι μέσα στα σπίτια τους», λέει στην «Κ» ο κ. Στασινός.

Όσον αφορά τη συνέχεια, δηλαδή την περίοδο επανέναρξης

των εργασιών για τη διάνοιξη της σήραγγας, ο κ. Στασινός επισημαίνει ότι συνέστησε – αλλά δεν θεωρεί αναγκαίο – να απομακρυνθεί από το σπίτι του όποιος κάτοικος αισθάνεται ανασφάλεια.

«Τους ανέφερα πως όταν επανεκκινήσει ο μετροπόντικας, αν κάποιος δεν νιώθει ασφάλεια ή ανησυχεί, θα ήταν για ψυχολογικούς λόγους καλύτερα να μην είναι εκεί για μερι-

Θα περιλαμβάνουν μέτρα για την αποκατάσταση και την αναβάθμιση 14 κτιρίων, ενώ οι οριστικές θα ακολουθήσουν σε δύο μήνες – Τι προβλέπεται για την επανεκκίνηση του μετροπόντικα.

κές ημέρες. Δεν λέω να εκκενωθούν τα σπίτια όταν ξεκινήσουν οι εργασίες, γιατί κανένα κτίριο δεν έχει τέτοιες ζημιές που να το καθιστούν επικίνδυνο για τους ενοίκους του», καταλήγει.

Υπενθυμίζεται ότι μέσα στο επόμενο διάστημα αναμένεται να κατατεθεί και από την κοινοπραξία που κατασκευάζει τη γραμμή 4 έκθεση σχετικά με τα μέτρα που θα πρέπει να ληφθούν κατά την επανεκκίνηση του μετροπόντικα (ο οποίος βρίσκεται λίγο πριν από το σταθμό «Δικαστήρια», κάτω από την οδό Σπετσών).

Τσιμεντενέσεις

Η κοινοπραξία θα προτείνει μέτρα όπως η ενίσχυση του υπεδάφους με τσιμεντενέσεις, μέθοδος που είχε χρησιμοποιηθεί σε άλλα σημεία του κέντρου κατά την κατασκευή των γραμμών 2 και 3 του μετρό. Οι προτάσεις της κοινοπραξίας θα πρέπει, βεβαίως, να αξιολογηθούν και να εγκριθούν από την «Ελληνικό Μετρό».

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΑΛΙΟΣ